

Status aparte

Thomas Wijsman

Deze column gaat over IT-governance ... al denkt u misschien van niet. Ik neem u namelijk eerst mee terug in de tijd, naar halverwege de jaren tachtig van de vorige eeuw. Ik bezoek dan een buitenland waarvan ik de naam niet zal noemen want stigmatisering is niet mijn stijl. Langs de weg hangen billboards met de tekst 'Courtesy is our way of life' – vrij vertaald: hoffelijkheid is onze tweede natuur. Feit of fictie? Fictie, zo blijkt meteen al bij de taxirit van het vliegveld naar het hotel. We gaan met een behoorlijke vaart door de stad en ineens wijst mijn vrouw naar een pand waar we net langs gestoven zijn en dat nu dus snel in de verte dreigt te verdwijnen: 'De Four Roses, ons hotel ... ik weet het zeker.' Na wat discussie moet de chauffeur zich gewonnen geven. Hij is 'not amused'. Nog minder vrolijk wordt hij als ik hem bij het uitladen van de koffers op het bordje wijs dat aan het kofferdeksel van de taxi is geschroefd: 'Luggage included in the price', daarmee zijn 'recht' op compensatie van de geplande maar niet gemaakte omweg met een simpel gebaar wegwuivend. Over de rest van deze gebeurtenis zal ik kort zijn: hoffelijkheid hun tweede natuur? Fictie.

'Courtesy is our way of life': geen feit maar fictie dus. Hoewel ... fictie? Meer een slagzin eigenlijk, dat wil zeggen een kernachtige en hopelijk aansprekende formulering van een wenkend perspectief. Kortom, iets wat nu nog fictie is, maar waarvan je wenst dat het een feit wordt. Een overheid die hoopt haar burgers basale vriendelijkheid bij te brengen. Broodnodig. En dit is geen zeurverhaal van een klagerige toerist, er was iets echt goed mis. Zaken doen, dat liep vanzelf wel. Maar een beetje aardig zijn tegen elkaar, dát moest nog worden aangeleerd. Door die opvoedingscampagne van de overheid zal het nu wel beter zijn, zou

je denken. Ik ben daar eerlijk gezegd niet helemaal gerust op. Weliswaar ben ik er niet meer teruggeweest, maar ik weet wel dat de 'Courtesy Campaign' van destijds is overgegaan in een 'Kindness Movement' (what's in a name?), die nog steeds loopt. Twintig jaar na de gebeurtenis uit de eerste alinea. Maar ja, cultuuromslag neemt nu eenmaal tijd. Dat is geen cynisme, maar realisme.

Over slagzinnen gesproken, hier is er nog een – en dan belanden we eindelijk bij ons vakgebied zodat het misschien toch nog goed komt met deze column: 'The network is the computer™'. Kent u hem nog, die slagzin van SUN Microsystems – en gedeponeerd handelsmerk? Hij dateert al van de oprichting van het bedrijf begin jaren tachtig van de vorige eeuw. Toen niet meer dan een wenkend perspectief. Nu steeds meer werkelijkheid. Ook weer ruim twintig jaar later. Toeval? Hier is er nog een: 'Corporate Governance en IT-Governance zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden'. Feit of fictie? En, een naaste buur van de vorige, 'IT vormt een integraal onderdeel van de strategie van een organisatie'. Herkent u deze twee? Dan hebt u uw huiswerk gedaan – ze komen uit de NOREA brochure 'IT-Governance: Een verkenning'. '... onlosmakelijk verbonden ...', '... integraal onderdeel van ...'. Feit of fictie? Wel, het beeld is genuanceerd: soms een feit maar, afgaand op wat ik om mij heen zie, vaker een wenkend perspectief. Dit is overigens allerminst denigrerend bedoeld richting de brochure van NOREA. Die vind ik juist een waardevolle publicatie die precies op het goede moment enige orde schiep in de chaos rond het begrip IT-Governance. Maar de vraag is: Hoe breng je dat perspectief nu dichterbij? Wat doe je als de organisatietop geen

nance onlosmakelijk verbonden is met Corporate Governance? Als niet in de organisatiecultuur het besef is ingebakken dat IT en primair proces steeds meer samenvallen en dat IT dus goed geworteld in de strategische besluitvorming moet zitten?

Wat we volgens mij beslist niet moeten doen is beginnen met proberen de slogans via missionaire arbeid om te zetten in realiteit door te hameren op het aambeeld van de integratie. Het is misschien vloeken in de kerk. We doen toch niet voor niets geïntegreerde risicoanalyses en integrated audits waarin het IT-aspect integraal wordt meegenomen en we hebben toch niet voor de aardigheid multidisciplinaire teams? Toch zie ik er alle reden toe om in organisaties waar IT nog niet door de hele organisatie heen tot en met de *board room* herkend wordt als strategisch bedrijfsmiddel, IT-Governance een *status aparte* te geven. Politiek-bestuurlijk verwijst het begrip status aparte naar een gebied dat als staat niet de volledige politieke onafhankelijkheid of soevereiniteit heeft, maar wel als apart land wordt beschouwd. Laten we hetzelfde doen met IT-Governance in die situaties waarin dát gebied nog weinig ontwikkeld is. Geef het dan een status aparte. Probeer de organisatie zover te krijgen om *naast* de bestaande strategische besluitvorming en *naast* de reguliere P&C-cyclus grip te krijgen op de IT. Als dat eenmaal gelukt is kan de organisatie IT-Governance laten 'landen' in de Corporate Governance. Maar dan – laten we ons geen illusies maken en denk aan het niet bij naam genoemde buitenland uit het begin van deze column – zijn we wel jaren verder. Een cultuuromslag neemt nu eenmaal tijd ... geen cynisme, maar realisme.